

حرم امامزادگان، پناهگاه‌های معنویت و آرامش

حسین اردهبیلی
فصل فرهنگی

تعبیری خاص درباره اهل بیت در زیارت ما وارد شده است که به ایشان «کَهِفُ الْوَرَى» یعنی پناهگاه مردم گفته می‌شود، این کلمه پناهگاه یک تعبیر جامع است که تمام ابعاد نیاز مردم جامعه و برکات این خاندان را شامل می‌شود، برکتی که تمام آن اولاد بالذات در حرم اهل بیت علیهم السلام به عنوان خورشیدهای انسانیت و معنویت و ثنیا و بالعرض در حرم امامزادگان از نسل اهل بیت به عنوان آینه‌های همان انوار مقدس وجود دارد.

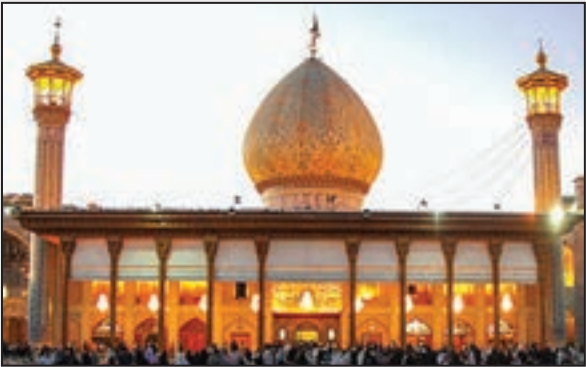
روستای دور افتاده‌ای را فرض کنید که یک امامزاده دارد، امامزاده‌ای از نسل یکی از امامان معصوم، امامزاده‌ای که یک مکان مقدس در این روستاست و اغلب محل رفت‌وآمد افراد روستا و حتی افرادی از بیرون روستاست، اغلب افراد وقتی نیاز به دعا و نیایش و دردلد کردن و دریافت روحیه معنوی دارند به زیارت این امامزاده می‌آیند، وقتی تصمیم مهمی می‌خواهند برای اهالی آن روستا بگیرند باز به مکان این امامزاده می‌آیند، وقتی اجتماع مهمی دارند هم به این امامزاده رو می‌آورند و این امامزاده با وجود آنکه انگار قلب این روستاست، خود مویرگی از میان هزاران رشته حیات بخش در شهرهای مختلف کشورمان است، رشته‌هایی متصل به حبل‌... ولایت که نور و معنویت و آرامش را در رگ‌های جامعه تزریق می‌کنند، عناصری که در یک کلام فرهنگ یک جامعه را شکل می‌دهند، همان چیزی که در جمله معروف مقام معظم رهبری آمده است که فرمود: حرم امامزادگان در هر شهر باید قطب فرهنگی آن شهر باشد.

تمام سخن این است که این ظرفیت‌های معنوی بزرگ هنوز آن چنان که باید از سوی مسئولان ما شناخته نشده‌اند و هنوز آن چنان که باید در راستای اصلاح زندگی مردم و رفع نیازهای اجتماعی از ظرفیت بالای این مکان‌های مقدس استفاده نشده است، اهل بیت ما پیشوایان هدایت هستند و تمام مشی، سلوک و رفتار آن‌ها برای پیروانشان درس زندگی است، اما چه جایی بهتر از این اماکن مقدس برای انتقال این معارف وجود دارد؟ وقتی که مردم به دلیل محبتی که به این خاندان نور دارند به این مکان‌های مقدس مراجعه می‌کنند باید بهترین نسخه‌های شفا بخش دین از لسان اهل بیت برای رفع مشکلات روز مردم در همین مکان‌ها در اختیار ایشان قرار بگیرد، در واقع تمام مناسک دینی ما برای تأثیر گذاری در زندگی اجتماعی ماست و مسئله زیارت و مراجعه به حرم‌های مطهر خاندان پیامبر به عنوان مقدمه‌ای برای رسیدن به اصلاح فردی و اجتماعی باید قرار بگیرد.

چیزی که الان به نظر می‌رسد به صورت حداقلی در این اماکن متبرکه وجود دارد و باید با همت دلسوزان و دغدغه مسئولان به وضعیت مطلوب خود ارتقا یابد، بهترین خدمت‌ها و بهترین کمک‌ها به مردم هر منطقه باید در بستر مکان‌های مقدس پایه‌ریزی و منتشر شود و نیز همین مکان حلقه اتصالی برای وصل کردن نیکوکاران و افراد نیازمند باشد، البته برنامه‌های زیادی به همت سازمان اوقاف هر سال برای این اماکن متبرکه، ابلاغ و پیگیری می‌شود که امیدواریم با نیت رسیدن به رضایت اهل بیت، بیش از پیش از ظرفیت اماکن متبرکه برای انتشار زیبایی‌های دین و نور اهل بیت بهره گیری شود، ان شاء الله...

اینجا چراغی روشن است

آشنایی با حرم احمد بن موسی معروف به شاهچراغ

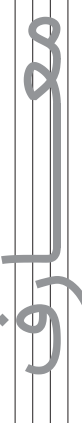

در این شماره یناست برای دیدار مکانی در شهر شیراز، سومین شهر مذهبی کشورمان، برویم. همه ما شیراز را بار بار بی‌هشت زیبا و عطر بهار نارنج و بزرگانی که در آن به خاک سپرده شده‌اند در خاطر داریم. یکی از این بزرگان که معروف ترین بنای مذهبی شهر متعلق به حرم ایشان است، احمد بن موسی، برادر امام رضا^(ع)، معروف به شاهچراغ است. ایشان برای دیدن برادر خود به سوی خراسان می‌رفت که به وسیله مأموران خلیفه عباسی به شهادت رسید. حرم شاهچراغ مدفن بسیاری از علما و بزرگان است، به عنوان مثال مزار امامزاده سید میر محمد نیز که یکی از فرزندان امام موسی کاظم و برادر حضرت شاهچراغ است در جوار حضرت شاهچراغ و در قسمت شرقی حرم مطهر واقع شده است. حرم مطهر شاهچراغ در سال ۱۳۲۱ شمسی در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید. حرم دارای چهار صحن است: صحن امام جواد^(ع)، صحن حضرت معصومه^(س)، صحن اصلی و صحن عتیق. این حرم دارای سه شبستان است که این شبستان‌ها شامل دارالعباده، شبستان حضرت سید میر محمد و شبستان بزرگ امام خمینی هستند که ضریح و آرامگاه شاهچراغ در شبستان دارالعباده واقع شده است. حرم شاهچراغ در خیابان احمدی و نزدیک به بازار بزرگ شهر است. برای رفتن به آنجا کافی است از خیابان لطفعلی خان زند به خیابان احمدی بروید و از طریق تابلوهای راهنما خود را به حرم شاهچراغ برسانید.

تفسیر و شرح صحیفه سجادیه

صحیفه سجادیه از قدیمی ترین آثار و ادعیه مذهب تشیع محسوب می‌شود. تمام علما و بزرگان اسلامی به ویژه حضرت امام خمینی (رحمه‌الله...) و حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به انس با این کتاب مهم توصیه اکید کرده‌اند. دعا‌های امام سجاد^(ع)

زمانی نوشته شده‌اند که زندگی ایشان دستخوش تحولات بسیاری بوده‌است. بسیاری از این ادعیه در راستای کمک به مردم و اهمیت ارتباط با خداوند در سختی‌ها و تنگناهای زندگی تقریر شده‌اند. آیات ما به تمام معانی و کنه مفاهیم این ادعیه آگاهی یافته‌ایم؟ مؤلف و استاد عالی قدر، حسین انصاریان، در ۱۵ جلد بازبان فارسی و با کمک از اشعار و حکایات به شرح مفاهیم اخلاقی، عرفانی، تربیتی و دینی این ادعیه در کتاب تفسیر و شرح صحیفه سجادیه پرداخته است. این کتاب در قطع وزیری از سوی انتشارات دارالعرفان با ویرایش و تحقیق محسن فیض پور به چاپ رسیده و در چند نوبت تجدید چاپ شده‌است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولوالامر را.

سوره نساء آیه ۵۹
ترجمه آیت‌الله مکارم شیرازی

دستیابی به شادی پایدار بر اساس آموزه‌های دین اسلام

با یاد خدا دل‌ها شاد می‌شود

حمیده خلیل‌زاده

درست است که آفریننده ماه و سال یکی است و به گفته قدیمی‌ها همه روزهای خدا با هم برابرند؛ اما در سال ایامی هستند که در آن بهانه بیشتری برای شادی و نشاط در دستر سمان قرار دارد. می‌توان ماه ذی‌الحجه را یکی از شادترین ماه‌های سال قمری دانست. در این ماه دو عید بزرگ قرار گرفته است و سالروز تولد دو امام بزرگوار نیز در این ماه هست، اما در همین ماه مبارک هم هستند افرادی که دچار غم و اندوه شده‌اند و نمی‌توانند شادی پایدار را در زندگی تجربه کنند. خوب است بدانیم که در دین اسلام باورها و آموزه‌هایی وجود دارد که به ما برای رسیدن به شادی و شادمانی کمک می‌کنند.

تنور دلت را با توکل به خدا گرم نگه دار «توکل داشته باش» این جمله‌ای است که بسیاری از ما در زمان بروز حادثه یا هنگام آغاز کاری دشوار به خودمان گفته یا از دیگران شنیده‌ایم. تا به حال فکر کرده‌اید که توکل چیست و در زندگی ما چه تأثیری دارد؟ آن‌طور که علمای دین و کارشناسان گفته‌اند، توکل به معنای سپردن امور به دست خداست. یعنی که بدانی خدا هست و حواسش به همه چیز هست. این نکته قلب ما را محکم می‌کند و باعث دوری ترس و

اضطراب و اندوه می‌شود. در روایتی آمده‌است که رسول خدا^(ص) از جبرئیل درباره معنای توکل پرسیده‌اند و این فرشته آسمانی در پاسخ به ایشان گفته است: حقیقت توکل علم و آگاهی به این است که مخلوق نمی‌تواند زبانی برساند و نه سودی و نه چیزی ببخشد و نه از آن باز دارد، و نیز توکل مأیوس شدن از خلق است (بخاری، ج ۶۸، ص ۱۳۸، ح ۲۳).

● برای آنچه داری شکرگزار باش
رضایت از زندگی ارتباط مستقیمی با احساس خوشبختی و شادکامی دارد. این حس بیشتر از آنکه وابسته به عوامل بیرونی باشد به درونیات بستگی دارد. حتما در اطرافتان افرادی را دیده‌اید که با توجه به داشته‌های فراوان همچنان ناراضی بوده و به همین دلیل نمی‌توانند شادی را تجربه کنند و از سوی دیگر افرادی را دیده‌ایم که با حداقل امکانات شاد و سرزنده هستند. این مثال به ما نشان می‌دهد که اهمیت در نوع نگاه و نگرش ماست. دیدن داشته‌هایمان در زندگی و خوشنود بودن از آن‌ها اولین قدم برای رسیدن به رضایت درونی است. به امام صادق علیه‌السلام گفتند: مؤمن از چه‌راهی شناخته می‌شود؟ حضرت فرمود: با تسلیم و رضایت از آنچه که از شادی‌ها و نارااحتی‌ها بر وی وارد می‌شود. (بخاری‌الانوار ج ۲، ص ۲۰۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید پیامبر خدا و اولوالامر را.

سوره نساء آیه ۵۹
ترجمه آیت‌الله مکارم شیرازی

دستیابی به شادی پایدار بر اساس آموزه‌های دین اسلام

با یاد خدا دل‌ها شاد می‌شود

و انسان مؤمن با برادر مؤمن خود احساس آرامش می‌کند، همان‌گونه که پرند به همانند خود احساس آسودگی می‌کند.

● بخشنده باشیم
اینکه موجب شادی دیگران باشیم، یکی از عواملی است که باعث می‌شود شادی را عمیق‌تر تجربه کنیم. بخشندگی یکی از خصوصیات است که به ما کمک می‌کند برای اطرافیانمان مفیدتر باشیم و آن‌ها

● هم‌نشینی با دوستان
بنابر روایات دینی درک لذت هم‌نشینی و معاشرت با دوست و برادر مؤمن یکی از مواردی است که به شادی و نشاط در زندگی کمک می‌کند. حضور در جمع خانواده و همراهی با دوستان باعث آرامش روحی ما شده‌است و کمک می‌کند تا لحظه‌های شادی را سپری کنیم. امام صادق علیه‌السلام می‌فرماید: برای هر چیزی چیز دیگری هست که موجب آسایش آن می‌شود

نماز به سبک

بهترین بنده خدا

آداب نماز خواندن بنا بر

روایاتی از امام رضا^(ع)

چنین کنند بزرگان

امام هشتم شیعیان فلسفه خواندن نماز را توجه و اقرار به ربوبیت پروردگار بیان کرده و این عبادت را وسیله‌ای برای نزدیکی به خداوند دانسته و گفته‌اند: «نماز هر انسان پارسایی را به خداوند نزدیک می‌کند.» به همین دلیل آن حضرت به ابراهیم بن موسی فرمود: «لَا تُؤْخِرَنَّ الصَّلَاةَ عَنْ أَوَّلِ وَقْتِهَا إِلَى آخِرِ وَقْتِهَا مِنْ غَيْرِ عِلَّةٍ عَلَيكَ، اَبَدُ أَبَاقِلِ الْوَقْتِ، اِنْجَامَ نَمَازِ رَابِعُونَ عِلَّتْ اَزْ اَوَّلِ وَقْتِ آنْ تُخَيَّرَ نِيْذَانِ، هَمِيْشَهْ دِرْ اَوَّلِ وَقْتِ آنْ شُرُوعْ كُن.» «در ادامه نکاتی را درباره چگونگی خواندن نماز بنا بر روایاتی از ایشان مرور خواهیم کرد:

مناجات با حضرت امام حسین^(ع)

به عشق روی تو این روزها جوان شده‌ام
همان که خواست دل خوب تو همان شده‌ام
از این به بعد خدوم اشک روضه‌ات هستم
ز بس که نام تو را برزم، روان شده‌ام
ز ترس هجر تو خود را به دری زده‌ام
به من مگو که به وصل تو بدگمان شده‌ام
ملائک تو مرا عاشقانه می‌بوندند
ز علم عشق شناسی که عطر دان شده‌ام
به گره‌های عمومی چه نمره‌ها که ندارد
مرا بگو که در این بحر، امتحان شده‌ام
به سر چراغی اشکم چه سکه‌ها که نریخت
ز دودخانه بصر، صاحب دکان شده‌ام
ز چاک‌های قفس باغ می‌دود به درون
ز سطر سطر قفس تازه روضه خوان شده‌ام
به هر مسافر بیدل هزار حج بنویس
ز بس که دل ز کف رفت، کاروان شده‌ام
بین به سینه‌ی من فطرت دهد جولان
منم که تحت لوای تو آسمان شده‌ام

چطور با خدا مشورت کنیم؟

نگاهی به آداب و نکات استخاره

هر کاری آداب و دستورالعملی دارد و بیش از آن ریزه کاری‌هایی دارد که در حین انجامش باید مدنظر داشته باشیم. این قاعده درباره اعمال دینی ما هم صدق می‌کند. اطلاع داشتن از این مجموع دستورالعمل‌ها گاه واجب است و گاه جزو بهتر است بدانیم. ها و این طوری است که بعضی از اعمال ما می‌روند در فهرست واجب‌ها و حرام‌ها. دسته‌ای هم در گروه مستحب‌ها یا مکروه‌ها قرار می‌گیرند. بنیاداریم در این بخش درباره همه موارد بالا ساده، خودمانی و کاربردی ترین‌هایشان را مرور کنیم.

● استخاره چیست؟

حتما شنیده‌اید که می‌گویند در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست. استخاره در لغت به معنی طلب خیر کردن است. در واقع با انجام استخاره قرار است ما زمانی که قصد انجام کاری را داریم، از خدا بخواهیم ما را به آنچه خیر و صلاح ماست راهنمایی کند و ما در نتیجه این راهنمایی می‌توانیم بهتر درباره دوری از یک کار یا انجامش تصمیم بگیریم.

● آدابی که باید رعایت شود

وضو داشتن
رو به قبله بودن
سخن نگفتن در بین استخاره
استخاره در زمان و مکان مقدس مانند روز جمعه و مسجد و مشاهد مشرفه
● نکاتی که باید در نظر بگیریم

اعمال هستند که تردید در انجامشان واجب نیست. منظور این است که درباره اعمال واجب استخاره جایز نیست. وقتی می‌خواهیم از خدا مشورت بگیریم مسلم است که در چارچوب کارهایی که او می‌پسندد می‌خواهیم عمل کنیم، پس استخاره در کارهای مباح است نه در کارهای حرام و مکروه.

استخاره در زمانی گرفته می‌شود که فرد مردد است و طالب راهنمایی است. استخاره هیچ ربطی به پیشگویی یا آینده‌نگری ندارد، پس در اموری مثل نتیجه امتحان، رسیدن به حاجت و شفای مریض نباید به آن متوسل شد. یادمان باشد استخاره در مواردی است که ما در انجام عملی تردید داریم و یک سری